

Sp. 163. Tillaga til þingsályktunar [149. mál]

um fullgildingu samkomulags um breytingu á samstarfssamningi Norðurlanda.

(Lögð fyrir Alþingi á 108. löggjafarþingi 1985.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd samkomulag um breytingu á samstarfssamningnum frá 23. mars 1962 milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar sem undirritað var í Lundi 6. maí 1985. Samkomulagið er prentað hér sem fylgiskjal.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Samstarfssamningur milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar var undirritaður í Helsingfors 23. mars 1962. Breytingar á honum voru gerðar með samningum 13. febrúar 1971, 11. mars 1974 og 15. júní 1983. Samninginn og breytingarnar er að finna í auglýsingum í C-deild Stjórnartíðinda nr. 7/1962, 16/1971, 17/1975 og 13/1983.

Á 30. þingi Norðurlandaráðs í Helsingfors árið 1982 var rætt um hugsanlegar breytingar á starfsemi þeirra stofnana sem starfa á grundvelli Helsingforssamningsins til þess að gera norræna samvinnu virkari. Sérstakri nefnd, Benkow-nefndinni, var falið að gera tillögur um þessi mál. Í framhaldi af skýrslu hennar og umræðum samstarfsráðherra voru samþykktar á 35. þingi Norðurlandaráðs í Reykjavík fyrr á þessu ári tvær ályktanir, nr. 16 og 17/1985, um skipulag norrænnar samvinnu.

Tillögur, sem settar voru fram í ályktununum, voru teknar upp í samkomulagi um breytingu á Helsingforssamningnum. Matthías Á. Mathiesen viðskiptaráðherra undirritaði samkomulagið fyrir Íslands hönd í Lundi 6. maí 1985. Samkomulagið er prentað sem fylgiskjal 1 með þingsályktunartillögu þessari. Með þingsályktunartillögunni fer ríkisstjórnin þess á leit að Alþingi heimili fullgildingu samkomulagsins.

Í tengslum við breytingar á Helsingforssamningnum voru einnig gerðar breytingar á samningi frá 15. mars 1971 um samstarf á sviði menningarmála. Matthías Á. Mathiesen undirritaði einnig samning um breytingu á þeim samningi í Lundi 6. maí 1985. Samningurinn er prentaður sem fylgiskjal 2 með þingsályktunartillögu þessari. Að fenginni heimild til fullgildingar breytingar á Helsingforssamningnum mun ríkisstjórnin einnig láta fullgilda breytingu á menningarmálasamningnum.

Helstu breytingar á fyrrgreindum samningum varða ákvörðun um að flytja skrifstofu ráðherranefndar Norðurlanda í Osló til Kaupmannahafnar og sameina hana skrifstofu þeirri í Kaupmannahöfn sem annast hefur norræna samvinnu á sviði menningarmála. Sjá breytingar á 3. mgr. 61. gr. Helsingforssamningsins og 10. og 12. gr. menningarmálasamningsins. Einnig er ákveðið að fella niður sérstök fjárlög vegna menningarmála, og verður kostnaður af samvinnu á því sviði greiddur samkvæmt sameiginlegum fjárlögum.

Áréttað er að menningar- og menntamálaráðherrar geri tillögur um fjárveitingar á þessu sviði og annist þessa samvinnu almennt. Sjá nýja 3. mgr. 64. gr. Helsingforssamningsins og breytingar á 9. og 15.—17. gr. menningarmálasamningsins.

Aðrar breytingar á Helsingforssamningnum eru þessar:

- a) Fulltrúum í stjórnarnefndinni er fjölgað úr fimm í tíu (breyting á 52. gr.).
- b) Kveðið er nánar á um skipulag skrifstofu stjórnarnefndarinnar og um ritarnefnd (breyting á 54. gr.).
- c) Ráðherranefndinni er gert að leggja fjárhagsáætlun vegna norrænnar samvinnu fyrir þing Norðurlandaráðs, sbr. ákvæði sem getið er hér að framan um samráð við hlutaðeigandi ráðherranefnd (nýjar 2. og 3. mgr. 64. gr.).

Fylgiskjal 1.

SAMKOMULAG **um breytingu á samstarfssamningnum milli Danmerkur,** **Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar.**

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar, sem með samkomulagi frá 13. febrúar 1971, 11. mars 1974 og 15. júní 1983 hafa breytt samstarfssamningnum frá 23. mars 1962 milli Norðurlandanna, og sem óska að starfshættir í norrænni samvinnu verði árangursríkari, hafa orðið sammála um eftirfarandi:

I.

52. og 54. gr. samstarfssamningsins orðist svo:

52. grein

Á hverju aðalþingi kýs þingið stjórnarnefnd sem í eiga sæti einn forseti og níu aðrir fulltrúar. Hver deild ráðsins skal eiga tvo fulltrúa í stjórnarnefndinni. Þess skal gætt, svo sem unnt er, að mismunandi stjórnsmálástefnur eigi fulltrúa í stjórnarnefndinni.

Fulltrúi í stjórnarnefndinni skal vera kjörinn fulltrúi í ráðinu.

Losni starf fulltrúa í stjórnarnefnd milli tveggja aðalþinga skal deild sú, sem fulltrúinn átti sæti í, velja annan fulltrúa til næsta aðalþings.

Stjórnarnefndin annast dagleg störf ráðsins og er að öðru leyti fulltrúi þess í samræmi við samning þennan og þingsköp ráðsins.

54. grein

Ráðinu til aðstoðar er skrifstofa stjórnarnefndarinnar, sem ritari stjórnarnefndarinnar, sem stjórnarnefndin tilnefnir, veitir forstöðu, svo og nefnd (ritarnefnd) sem í eiga sæti ritari stjórnarnefndarinnar og ritara deilda landanna.

Stjórnarnefndin ræður ritara nefnda og annað starfslið sem þörf er á til að rækja sameiginleg skrifstofustörf ráðsins. Sérhver deild ræður starfslið sér til aðstoðar.

II.

Fleirtölumynd orðsins „skrifstofur“ í danska, finnska og íslenska textanum í 3. mgr. 61. gr. samstarfssamningsins breytist í eintölumynd.

III.

64. gr. samstarfssamningsins orðist svo:

64. grein

Ráðherranefndin skal fyrir hvert aðalþing Norðurlandaráðs gefa ráðinu skýrslu varðandi norræna samvinnu. Í skýrslu þessari skal ráðherranefndin einkum gera grein fyrir samstarfi liðins árs.

Ráðherranefndin skal fyrir hvert aðalþing Norðurlandaráðs leggja fram sérstaka greinargerð varðandi áætlanir um áframhaldandi samstarf. Með greinargerðinni skal fylgja tillaga að fjárhagsáætlun varðandi norrænu samvinnuna.

Áður en ráðherranefndin lætur vinna tillögu að fjárhagsáætlun skal hlutaðeigandi aðila í Norðlandaráði gefinn kostur á að láta í ljós álit sitt.

IV.

Samkomulagið öðlast gildi þrjátíu dögum eftir þann dag sem allir samningsaðilar hafa tilkynnt finnska utanríkisráðuneytinu að þær ráðstafanir hafi verið gerðar sem nauðsynlegar eru til þess að það geti öðlast gildi.

Finnska utanríkisráðuneytið skal tilkynna hverjum samningsaðila um dagsetningar á móttöku slíkra tilkynninga.

V.

Frumeintak þessa samkomulags skal geymt í finnska utanríkisráðuneytinu sem lætur samningsaðilum í té staðfest eftirrit af því.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar, sem til þess hafa umboð, undirritað samkomulag þetta.

Gjört í Lundi hinn 6. maí 1985 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku, og skulu þeir textar allir jafngildir.

Fylgiskjal 2.

SAMNINGUR

um breytingu á samningi milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíðþjóðar um samstarf á sviði menningarmála.

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíðþjóðar, sem með samkomulagi frá 13. júní 1983 hafa breytt samningi frá 15. mars 1971 milli Norðurlandanna um samstarf á sviði menningarmála, og sem óska að starfshættir í norrænni samvinnu verði árangursríkari, hafa orðið sammála um eftirfarandi:

I.

9., 10., 12. og 15. gr. samningsins orðist svo:

9. gr.

Ráðherranefndin (menningar- og kennslumálaráðherrar) tekur þær ákvarðanir sem nauðsynlegar eru til að ná markmiðum samningsins.

10. gr.

Liður í framkvæmd þessa samnings er að setja á stofn embættismannanefnd um norrænt menningarmálasamstarf.

Ráðherranefndin skipar nefndir og starfshópa til að sinna sérstökum verkefnum.

12. gr.

Skrifstofa ráðherranefndar Norðurlanda aðstoðar ráðherranefndina og embættismannanefndina. Samkvæmt ákvörðun ráðherranefndarinnar getur hún aðstoðað aðrar norrænar samstarfsstofnanir.

15. gr.

Kostnaður við samstarfið greiðist samkvæmt fjárhagsáætlun ráðherranefndarinnar, sem nefnd er í 64. gr. samstarfssamningsins milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar með áorðnum breytingum.

Ráðherranefndin lætur vinna tillögu að fjárhagsáætlun og ákveður skiptingu fjár til sameiginlegra stofnana, starfsáætlana og annarrar starfsemi innan þess heildarramma, sem settur er í hinni sameiginlegu norrænu fjárhagsáætlun.

II.

16.—19. gr. samningsins falla brott, og núverandi 20.—22. gr. verða 16.—18. gr.

III.

Samningurinn öðlast gildi þrjátíu dögum eftir þann dag sem allir samningsaðilar hafa tilkynnt finnska utanríkisráðuneytinu að þær ráðstafanir hafi verið gerðar sem nauðsynlegar eru til þess að hann geti öðlast gildi.

Finnska utanríkisráðuneytið skal tilkynna hverjum samningsaðila um dagsetningar á móttöku slíkra tilkynninga.

IV.

Frumeintak þessa samnings skal geymt í finnska utanríkisráðuneytinu sem lætur hverjum samningsaðila í té staðfest eftirrit af því.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar, sem til þess hafa umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Lundi hinn 6. maí 1985 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku, og skulu þeir textar allir jafngildir.